



Znak sprawy: DDP-1.0530.1.2019

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Minister Infrastruktury, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że petycja z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie zmiany przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.) została na tym etapie rozpatrzona negatywnie.

UZASADNIENIE

Na wstępie należy wyjaśnić, że każde zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z funkcjonowaniem drogi, wymaga uzyskania od właściwego zarządcy drogi, w drodze decyzji administracyjnej, odpowiedniego zezwolenia na określony rodzaj/cel zajęcia tej drogi. Procedurę wydawania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego i elementy jego treści określają przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 40 ust. 16 *ustawy o drogach publicznych*. Postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na zajęcie pasa drogowego jest typowym postępowaniem wszczynanym na wniosek zainteresowanego, a nie z urzędu. Wniosek ten należy złożyć przed planowanym zajęciem pasa drogowego. Ponadto dyspozycja art. 40 ust. 3 *ustawy* wskazuje na konieczność pobierania opłaty za zajęcie pasa drogowego. Opłaty te mają charakter daniny publicznoprawnej, rekompensaty za zajęcie pasa drogowego i ustalane są w drodze decyzji administracyjnej przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Jednocześnie należy pamiętać, iż zajęcie pasa drogowego jest wydawane na różne cele, czym innym jest zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w tym pasie, a czym innym zajęcie pasa drogowego na umieszczenie obiektów budowlanych lub urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego tzn. obiektów lub urządzeń obcych w pasie drogowym. Przy czym każdorazowe udostępnienie pasa drogowego w trybie zezwolenia pociąga za sobą konieczność uiszczenia przez zajmującego pas drogowy stosownej opłaty, która następnie jest przekazywana odpowiednio do budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub na wyodrębniony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Obowiązek ponoszenia opłaty za zajęcie pasa drogowego jest konsekwencją faktycznego zajęcia pasa, a więc stanu faktycznego w danej sprawie. Dlatego nie można generalnie przyjmować, że w każdym przypadku właściciel obiektu lub urządzenia jest zajmującym pas drogowy. Dlatego rozstrzygnięcie kwestii podmiotowej i przedmiotowej (czasowej) odpowiedzialności za zajęcie pasa drogowego wymaga analizy wszystkich okoliczności danej sprawy, w tym również oceny stosunku prawnego łączącego właściciela obiektu lub urządzenia z podmiotem, w którego posiadaniu rzecz ta się znajduje. W opinii resortu infrastruktury warto również zwrócić uwagę na dość istotną różnicę w płaszczyźnie podmiotowej pomiędzy umieszczeniem (budowaniem) w pasie drogowym np. wodociągu przez Gminę X.,

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

a prowadzeniem w związku z tą inwestycją robót w tym pasie drogowym przez inny podmiot - wykonawcę. Wówczas zachodzi wątpliwość czy zwolnienie takiego podmiotu z obowiązku uiszczenia opłaty za zajęcie pasa drogowego nie będzie stanowiło niedozwolonej pomocy publicznej. Nie zawsze bowiem jest tak, iż w przypadku realizacji tzw. inwestycji gminnej zajmującym pas drogowy jest gmina i że to ona uiszcza opłatę za zajęcie pasa drogowego „sama sobie”.

Warto przytoczyć również wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 czerwca 2014 r. (sygn. akt II GSK 765/13): „Prowadzenie robót w pasie drogowym w celu zrealizowania takiej inwestycji, jak kanalizacja sanitarna, inwestor może powierzyć innemu podmiotowi - wykonawcy. Niewątpliwie wykonawca prowadzi te roboty na rzecz inwestora i może w tym celu zajmować pas drogowy w ramach zezwolenia udzielonego inwestorowi, czyli działać w tym zakresie niejako w imieniu inwestora (taką właśnie możliwość przewiduje art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych). Wykonawca jest jednak odrębnym od inwestora podmiotem prawa posiadającym w związku z wykonaniem inwestycji również własne interesy, prawnie zakotwiczone w łączącej strony umowie o wykonanie robót związanych z inwestycją. Realizacja tych interesów jest warunkowana uzyskaniem zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Jeżeli zatem inwestor nie ubiegał się o zezwolenie na prowadzenie robót w pasie drogowym, może o nie wystąpić wykonawca. Można wówczas powiedzieć, że wykonawca zajmuje pas drogowy również "dla siebie", w celu wykonania przyjętego na siebie zobowiązania. Zajęcie pasa drogowego na podstawie zezwolenia zarządcy drogi oznacza objęcie tego pasa we władanie w zakresie określonym w zezwoleniu. Zezwolenie dopuszcza więc na pewne zachowania o charakterze faktycznym i przez to dotyczy przede wszystkim faktycznie zajmującego pas drogowy w celu wykonania robót w tym pasie. Wówczas gdy to zajęcie (władanie) pasem drogowym przez wykonawcę ma mieć charakter samodzielny, niezależny od władania pasem drogowym przez inwestora, dlatego że inwestor nie występował o zezwolenie na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym przez wykonawcę, legitymowanym do ubiegania się o zezwolenie, ze względu na swój własny interes prawny w wykonaniu własnego zobowiązania, jest również wykonawca. Idąc tą drogą można przyjąć, że w pewnych okolicznościach zezwolenie na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym może być również wydane na rzecz podwykonawcy. Podwykonawca będzie legitymowany jako strona w takiej sprawie, jeżeli zajęcie przez niego pasa drogowego w celu wykonania robót zleconych mu przez wykonawcę będzie wykraczało poza zakres zezwolenia na zajęcie pasa drogowego uzyskanego przez inwestora lub wykonawcę albo też inwestor i wykonawca nie ubiegali się w ogóle o zezwolenie na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym.”

Państwa propozycja zmian w art. 40 ustawy o drogach publicznych sprowadza się do:

- dodania dodatkowej kategorii przypadków, które mogą zostać uwzględnione przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przy ustalaniu stawki opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy,
- dodania w art. 40 ust. 3 ustawy dodatkowego zastrzeżenia, polegającego na przyjęciu zapisu, że za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę, chyba że dotyczy to sytuacji, w której zajęcie pasa drogowego ma nastąpić w związku z realizacją celów publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jednostek za pomocą, których jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania publiczne.

Należy zauważyć, iż przepisy dotyczące zwolnień z uiszczania opłat, w omawianym przypadku za zajęcie pasa drogowego, powinny być precyzyjne tak, aby nie było wątpliwości w późniejszym ich stosowaniu i w konsekwencji nie prowadziły do nadużyć w ich stosowaniu. Tym bardziej, iż za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi lub niezgodnie z zezwoleniem wymierzana jest kara pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty za to zajęcie.

Biorąc powyższe pod uwagę w opinii resortu infrastruktury z uwagi na fakt, iż nie w każdym przypadku gmina jako inwestor danej inwestycji będzie zajmującym pas drogowy i tym samym uiszczającym opłatę za to zajęcie proponowane przez Państwa zmiany prawne mogą powodować szereg wątpliwości w ich stosowaniu. W przypadku bowiem zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia w nim robót budowlanych zezwolenie może uzyskać również wykonawca tych robót, który jest podmiotem niezależnym od gminy i który na podstawie stosownej umowy ma wykonać konkretne zadanie budowlane i w ramach tego zadania podmiot ten zajmuje pas drogowy po uiszczeniu stosownej opłaty. Zatem nie można do końca zgodzić się z twierdzeniem, iż w przypadku realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) inwestycji, aktualny stan prawny powoduje, że JST zmuszona jest uiszczać „sama sobie” opłaty i tym samym środki przelewane są z budżetu JST do budżetu JST.

Ponadto w opinii resortu infrastruktury potrzebę ewentualnych zmian przepisów *ustawy o drogach publicznych* w zakresie zwolnienia z opłat za zajęcie pasa drogowego powinny zgłaszać bezpośrednio JST. Zaś na przestrzeni ostatnich lat do resortu infrastruktury nie wpływały postulaty JST w zakresie zmiany przepisów ww. zakresie. Tym samym Państwa postulat jako Porozumienia Spółdzielni Mieszkaniowych jest odosobnionym wystąpieniem. Zaś wszelkie zmiany przepisów, które wpływają na działania podejmowane przez JST powinny być w pierwszej kolejności uzgadniane z odpowiednimi organizacjami reprezentującymi samorząd terytorialny.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem

Poważenia Ministra Infrastruktury


Agnieszka Krupa
Zastępca Dyrektora
Departamentu Dróg Publicznych

Do wiadomości:

Senacka Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), informuję, że:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest *minister właściwy do spraw transportu* z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chałubińskiego 4/6, zwany dalej „Administratorem danych”;
- 2) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia petycji na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.);
- 3) podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach oraz ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- 4) Administrator danych przewiduje możliwość powierzenia przetwarzania danych innemu podmiotowi – w zakresie rejestracji korespondencji: Rodan Development Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 543;
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konsekwencją niepodania danych będzie pozostawienie petycji bez rozpoznania zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach;
- 6) posiada Pani/Pan prawo do:
 - żądania dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania,
 - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych z przyczyn związanych z Pani/Pana szczególną sytuacją,
 - wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 7) Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu;
- 8) Pani/Pana dane osobowe w zakresie rozpatrywania petycji będą przechowywane przez okres 25 lat, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217, z późn. zm.), a następnie przekazywane do właściwego archiwum państwowego jako materiał archiwalny;
- 9) dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych w Ministerstwie Infrastruktury: Inspektor ochrony danych, Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, adres e-mail: inspektor.RODO@mi.gov.pl.